

Elköveti a rablás büntettét, aki a sértettet a táskája megszerzése érdekében meglöki, majd a táskáját megtartó menekülő sértettet üldözi, és miután utolérte, ismét meglöki, majd a táskáját a sértett kezéből kitépve azzal elszalad [Btk. 365. § (1) bek. a) pont].

- [1] A járásbíróság a 2017. február 6-án tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bek., (2) bek. b) pont, bc), be) alpont, (3) bek. b) pont ba) alpont].
- [2] Ezért őt – mint többszörös visszaesőt – 3 év 5 hónap szabadságvesztés-büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg azzal, hogy abba az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította.
- [4] Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.
- [5] A kétirányú fellebbezés folytán másodfokon eljáró törvényszék a 2018. január 18-án tartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozott ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelt cselekményét rablás büntettének [Btk. 365. § (1) bek. a) pont] minősítette.
- [6] Kimondta, hogy a terhelt erőszakos többszörös visszaeső.
- [7] A szabadságvesztés-büntetés tartamát 9 évre, a közügyektől eltiltás tartamát 10 évre felemelte.
- [8] Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [9] Az ügyben meghozott jogerős ítélet ellen a terhelt nyújtott be – 2017. január 22-én, azt kiegészítendő 2018. február 26-án kelt, a Kúrián 2018. március 1-jén érkeztetett – felülvizsgálati indítványt, amelynek jogalapjául a Be. 416. § (1) bekezdés b) és c) pontját – ezen belül a Be. 373. § (1) bekezdés II.b) pontját – jelölte meg.
- [10] Felülvizsgálati indítványában sérelmezte, hogy cselekményét – amit elismert – a nyomozó hatóság először lopásnak, majd kifosztásnak minősítette, végül a jogi minősítést rablás büntetté váltóztatták. A terhelt előadta azt is, hogy az elsőfokú tárgyaláson a sértett is akként nyilatkozott, hogy a személye ellen az elkövető semmilyen erőszakot nem alkalmazott, nem lökte őt meg, csupán egy enyhe érintést érzett. Az elsőfokú bíróság a büntetőjogi felelősségét helyesen lopás büntettében állapította meg, ezt követően azonban a másodfokú bíróság a cselekményt rablásnak minősítette a sértett másodfokú tárgyaláson tett vallomása alapján.
- [11] A terhelt kifogásolta, hogy a sértett 20 hónap után változtatta meg a nyilatkozatát, a

feltételezése szerint azért, mert befolyásolták.

- [12] A Legfőbb Ügyészség átiratában a felülvizsgálati indítványban foglaltakat nem találta alaposnak.
- [13] A terhelt terhére megállapított cselekmény törvénysértő minősítését tekintve a terhelti indokolást tévesnek minősítette. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság által kiegészített, ekként irányadónak tekintett tényállás nem hagy kétséget a megállapított minősítés törvényes voltát illetően.
- [14] Minderre tekintettel a támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.
- [15] A Kúria a 2018. július 1-je előtt előterjesztett felülvizsgálati indítványt a 2018. július 1-jén hatályba lépett, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény – továbbiakban: Be. – alapján bírálta felül, tekintettel arra, hogy a 868. § (1) bekezdésében megjelenített átmeneti rendelkezések értelmében az új törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.
- [16] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésein eljárva bírálta el.
- [17] Ennek keretében a felülvizsgálati indítványban előterjesztetteket alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [18] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a ba) és bb) alpontokra – a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak. Felülvizsgálati indítványában a terhelt ilyen anyagi jogi szabálysértésre hivatkozott, amikor azt állította, hogy a cselekménye a jogerős minősítéssel szemben lopásnak minősül, ekként a vele szemben kiszabott büntetés mérséklése indokolt.
- [19] Abban a kérdésben, hogy a terhelt követett-e el bűncselekményt, és az miként minősülhet, a jogerős ítéletben foglalt tényállás az irányadó.
- [20] Ezt figyelembe véve a Kúria azt állapította meg, hogy a rablástól eltérő minősítés megállapítását célzó terhelti érvelés nem alapos.
- [21] A Btk. 365. § (1) bekezdésében meghatározott rablás büntetnének a megállapítását megalapozó erőszaknak, illetve élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetésnek a sértett akaratát megtörő, megbénító jellegűnek kell lennie. A fenyegető magatartás lenyűgöző erejének értékelésekor együttesen kell vizsgálni a megfenyegetett személy és az elkövető adottságait, az egymással szembeni erőviszonyaikat, és az elkövetés külső tényezőit is.

Ehhez képest abban, hogy a fenyegetés milyen hatással bír, mindig a konkrét sértett által az adott helyzetben átélt fenyegetettség érzés vizsgálatával lehet állást foglalni.

- [22] Amint azt a másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítást követően irányadó tényállásként megállapította, a terhelt 2016. május 31-én 01:00 óra körüli időben városban, közúton haladt, amikor észrevette az előtte az út másik oldalán gyalogosan közlekedő sértettet, akinek a felsőruházata alól a válláról lelógó, a teste mellett lévő válltáskája kilátszott. A terhelt elhatározta, hogy a sértett táskáját eltulajdonítja. Ezért gyors léptekkel az úttesten áthaladva a sértett után ment. A sértettet a templom mellett érte utol. Amint félig mögé ért, a sértett vállán lévő táskát megrántotta, de azt elvenni nem tudta, mivel a sértett a táskát erősen tartotta, észrevéve a terhelti mozdulatot. Ezután a terhelt a táskák megszerzése érdekében az egyik kezével a táskát fogta meg és húzta, a másik kezével pedig a sértett vállára és felkarjára egy kis lökést gyakorolt. A táskák vállpántja ekkor leszakadt, illetve a sértett vállára terített pléd leesett. A sértett azonban ekkor a táskát megtartva elfutott és segítségért kiáltott. A terhelt a sértett után futott, utolérte a sértettet, aki ekkor megállt, mert kifulladt, és a terhelttel szembefordult – a terhelt a sértettnek a teste előtt tartott és általa két kézzel fogott táskáját megragadta, többször maga felé húzta, rántotta azt, miközben a sértett egyik vállát legalább egy ízben meglökte. A lökés hatására a sértett az egyensúlyából kissé kibillent, a falnak dőlt, a terhelt pedig a sértett táskáját a kezéből kirántotta, és azzal elfutott.
- [23] A tényállásból megállapítható, hogy a terhelt már a templomnál is meglökte a táskák elvétele érdekében a sértettet, aki ekkor még meg tudta tartani a táskáját. Miután futni kezdett, a terhelt üldözte őt. A másodfokú bíróság jogi indokolásában helyesen mutatott rá, hogy ez egyértelműen fenyegetésként értékelendő, a sértett is fenyegetésként élte meg, hogy a terhelt őt a táskák megszerzése érdekében üldözte. Helyes jogi érvekkel mutatott rá arra is, hogy a kifulladás sértettel szembeni lökésnek az ereje elég volt ahhoz, hogy a sértett ellenállását legyőzze, és így a sértett táskáját megszerezze. Mindez a fenyegetés és erőszak nemcsak alkalmas volt arra, hogy a megfenyegetett sértettben komoly félelmet keltsen, hanem a komoly félelmét ténylegesen ki is váltotta. A fenyegetés és erőszak tehát kétségtelenül a sértett akaratát megtörő mértékű volt.
- [24] A terhelt cselekménye a rablás törvényi tényállásának valamennyi elemét megvalósította, a minősítés ezért törvényes.
- [25] Végül rámutat a Kúria, hogy a büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután az elbírált cselekmény minősítése

törvényes, és a már kifejtettek okán más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta (EBH 2011.2387.).

- [26] Minderre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a támadott határozatokat – a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

(Kúria Bfv. II. 335/2018.)